

Govern Obert | **Participació**

Procés participatiu de la nova llei de participació
ciutadana de Catalunya

Participació al món local: Sessió presencial a Lleida

Índex

1. Presentació	3
2. Metodologia	4
3. Síntesis de resultats	5
3.1 Valors de la Llei.....	5
3.2 Aportacions	6
3.2.1 Compromís institucional	6
3.2.2 Recursos	7
3.2.3 Drets de ciutadania i inclusió.....	8
3.2.4 Metodologia i modalitats participatives	9
4. Participants	10

1. Presentació

La Generalitat de Catalunya està impulsant una llei de participació ciutadana per consolidar el model de participació com un dels pilars del govern obert i assentar unes bases sòlides que facilitin la innovació en aquest camp.

Per aquest motiu ha impulsat un procés participatiu per comptar amb tota la ciutadania a l'hora d'identificar els elements clau que la nova llei ha de preveure, amb l'objectiu final de consolidar un model de participació ciutadana de qualitat.

Els objectius d'aquest procés de participació són diversos:

- **Identificar continguts clau** de l'avantprojecte de llei (principis, garanties, drets digitals, iniciativa ciutadana, etc.) com a elements necessaris per a un model de participació ciutadana de qualitat.
- **Identificar elements innovadors** per a la regulació que permetin arribar a més ciutadania i en millors condicions.

En aquest marc, el passat dia 2 de novembre va tenir lloc en format presencial a la Sala Maria Rúbies i Garrofé de La Llotja una sessió participativa per debatre entorn **la participació local**.

Aquest informe recull els resultats d'aquesta sessió.

2. Metodologia

La sessió es va estructurar de la següent manera:

- Benvinguda i contextualització a càrrec de Miquel Salvador, director general de Participació i Andrea Conte, tècnica jurista de la Subdirecció General de Participació Ciutadana
- Presentació de les persones participants i de la metodologia de la sessió a càrrec d'INDIC
- Primera reflexió: Els valors que han d'inspirar la llei
- Segona reflexió: Aportacions a la futura llei
- Conclusions i valoració de la sessió

Una vegada presentada i contextualitzada la sessió es van organitzar dos moments de reflexió. Un primer moment per identificar els valors que han d'inspirar la futura llei i que, per tant, cal tenir presents a l'hora de formular propostes. Un segon moment per debatre i recollir aportacions a tenir en compte des de la perspectiva dels fonaments teòrics i la metodologia. Tot i que les persones participants podien fer aportacions a qualsevol aspecte de la futura llei, es va posar el focus en alguns elements centrals:

- El compromís institucional
- Els recursos necessaris per promoure una participació de qualitat
- Els drets de ciutadania i la inclusió
- Metodologia i modalitats participatives

A continuació es recullen els resultats d'aquest treball.

3. Síntesis de resultats

3.1 Valors de la Llei

Les persones participants van poder triar un màxim de 5 valors d'entre un panell que contenia més d'una trentena de valors.

Els resultats d'aquesta tria va ser el següent:

Valors	Ponderació	Valors	Ponderació
Treball en xarxa	14	Transparència	5
Equitat	14	Respecte	5
Simplicitat	14	Comunicació	5
Innovació	10		
Compromís	10		

3.2 Aportacions

3.2.1 Compromís institucional

S5.1. Aprofitar la llei per impulsar un canvi de paradigma en les relacions amb la ciutadania

Caldria aprofitar la llei per impulsar un canvi de paradigma en la manera que tenim d'entendre la relació amb la ciutadania. Cal passar de la visió del ciutadà-client que rep uns serveis per part de l'administració a una visió de ciutadà corresponsable que participa i s'implica en el disseny de les polítiques públiques.

S5.2 Aprofitar per crear cultura participativa

La llei ha de representar un impuls a la cultura de la participació. Tot i que la voluntat és regular els processos de deliberació existeixen altres mecanismes i formes de participació que cal posar en valor. Seria convenient ampliar la visió i aprofitar l'oportunitat per crear cultura participativa, reconèixer els valors de la participació, fer pedagogia, etc

S5.3. Garantir uns retorns públics i amb dret a aclariment

Els retorns dels processos de participació haurien d'anar més enllà dels participants i s'haurien de fer públics de manera que la gent que no ha participat conegui què s'ha fet. A més a més aquests retorns haurien de permetre d'alguna manera els aclariments o la rèplica dels participants ja que en ocasions es respon de manera molt ambigua o vaga.

S5.4. Garantir que els processos es finalitzen al marge dels canvis polítics

Cal garantir que els processos que s'inicien es poden finalitzar i en el cas que hi hagi un canvi polític que el vulgui aturar que hi hagi obligatorietat de donar les corresponents raons a la ciutadania de per què s'atura.

S5.5. Establir uns criteris clars de quan cal impulsar un procés i en quines condicions

Establir uns criteris clars de quan cal impulsar un procés i en quines condicions s'han de donar i quan és millor no fer-ho per evitar que s'impulsin processos estètics. Els processos han de respondre a una necessitat real i han de tenir sentit.

S5.6 Establir les responsabilitats d'execució i seguiment

Per reforçar el compromís institucional caldria forçar a que els processos explicitin de manera clara quines són les responsabilitats de cadascú. En concret qui és el responsable de l'execució dels projectes i del seu seguiment.

3.2.2 Recursos

S5.5. Facilitar uns recursos mínims per poder impulsar processos

Calen recursos humans especialitzats pel foment de la participació des de la perspectiva comunitària així com recursos econòmics i d'infraestructures. Les administracions públiques han de donar resposta perquè hi hagi equitat territorial. Idealment seria necessari facilitar uns recursos mínims per poder impulsar processos de participació de manera que la seva posada en marxa no depengui exclusivament de les voluntats polítiques de l'equip de govern. A més a més en municipis petits el cost dels processos de participació no pot anar a càrrec del pressupost municipal.

S5.6 No fixar obligacions que no es puguin assumir

La llei no pot fixar obligacions que després no es puguin assumir per falta de recursos. Cal anar amb compte a l'hora de fixar obligacions de recursos humans, també a les administracions supralocals, quan després no hi ha capacitat per fer-ho. Cal planificar i dotar de recursos econòmics i humans amb la visió d'equilibri territorial per garantir la participació

S5.7. Aprofitar recursos existents i fomentar el treball en xarxa

La llei no s'ha de redactar com si partíssim de zero. Existeixen experiències i recursos al territori que cal aprofitar i treballar en xarxa. Per exemple, a Lleida existeix l'escola de participació impulsada per la Federació d'associacions de veïns de Lleida. Cal dissenyar com es pot millorar el treball en xarxa, optimitzar els recursos existents i aconseguir l'acompanyament i col·laboració de les entitats per impulsar processos col·lectivament.

S5.8. No duplicar els espais de participació

Cal que la llei estableixi pautes o directrius que contribueixin a no doblar els espais de participació. Sovint convoquem a la ciutadania a espais amb diferents noms (taules comunitàries, comissions, tallers, etc) i sovint són els mateixos participants. Cal evitar

aquestes duplicitats i que els processos de participació tinguin en compte aquests espais existents.

S5.9. Adaptar els recursos a les necessitats de territori i la població

Els recursos han de ser propers a la ciutadania. Cal fer que participar sigui fàcil i accessible i això passa per adaptar els recursos a les necessitats de cada territori; edat, quantitat, accés a tecnologia, persones que no parlen català i castellà, etc

S5.10. Facilitar la feina dels secretaris municipals

Cal que la llei faci un recull de les normes i lleis que són d'aplicació (protecció de dades, etc) de manera que es faciliti la feina interna dels municipis petits que no tenen un servei jurídic de manera que el secretari municipal no hagi de buscar en diferents normes sinó que li posem fàcil.

3.2.3 Drets de ciutadania i inclusió

S5.11 Adaptar els canals de comunicació als perfils de participants.

La fase de difusió i comunicació és clau. Cal adaptar la comunicació per superar la bretxa digital i utilitzar diversitat de canals per arribar a la diversitat de persones. A més quan es fa difusió d'un procés cal aprofitar per donar a conèixer els diferents canals per participar. La ciutadania té un excés d'informació i la informació no acaba d'arribar, de manera que cal pensar en com podem acompanyar aquests processos de difusió i garantir que els missatges arriben a la gent.

S5.12. Preveure un capítol de drets

La llei ha d'incloure un capítol de drets de la ciutadania a la participació. S'han de reconèixer els drets i aclarir conceptes com que la participació no és vinculant.

S5.13. Pensar mecanismes per fomentar la participació de tothom

Participa qui té temps i té els drets i necessitats bàsiques cobertes. Els governs no estan garantint aquestes necessitats bàsiques però en canvi demanem que participin en processos. Cal pensar mecanismes flexibles per intentar evitar una participació elitista.

S5.14. Foment de la participació corresponsable

La llei hauria de servir per reforçar la corresponsabilitat i promoure l'associacionisme. La barrera entre comunitari, participació i associacionisme és molt difusa. Cal posar en valor que la ciutadania s'autorganitzi i es faci corresponsables dels projectes.

3.2.4 Metodologia i modalitats participatives

S5.15. Garantir l'autonomia local en el disseny dels processos

Cal deixar el màxim de decisions possible a cada municipi i a l'autonomia local. Les realitats són molt diverses i per tant han de ser els municipis els que decideixin com volen i poden organitzar els processos.

S5.16. Definir bé el marc dels processos

La llei hauria de definir com s'han de delimitar els processos, explicar els objectius, les regles del joc, els límits del debat, etc.

4. Participants

Entitats i organitzacions

- Ajuntament de Lleida
- Ajuntament de Maldà
- Ajuntament de Sort
- Diputació de Lleida
- Federació d'associacions de veïns de Lleida

Equip tècnic

- Subdirecció general de Participació
- INDIC